

SZKOLNY PROGRAM DORADZTWA ZAWODOWEGO W ZESPOLE SZKÓŁ W FIUKÓWCE NA ROK SZKOLNY 2022/2023

1. Podstawa prawna:

- a) Rozporządzenie MEN z 22 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego
- b) Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2021 r. poz. 1082),
- c) Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1327),
- d) Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r. poz. 1762 oraz z 2022 r. poz. 935, 1116, 1700 i 1730),
- e) Rozporządzenie MEN z 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. poz. 502 oraz z 2022 r. poz. 566 i 644),
- f) Rozporządzenie MEN z 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. 2019 poz. 639),
- g) Rozporządzenie MEN z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356),
- h) Rozporządzenie MEN z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1280),
- i) Rozporządzenie MEN z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1309).

2. Główny cel realizacji orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego w szkole podstawowej:

1. Doradztwo zawodowe prowadzone w Zespole Szkół w Fiukówce polega na realizacji w przedszkolu, oddziałach przedszkolnych w szkole podstawowej, w szkole, działań w celu wspierania dzieci i uczniów w procesie rozpoznawania zainteresowań i predyspozycji zawodowych oraz przygotowania do wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu, które

prowadzą do podejmowania świadomych decyzji edukacyjnych i zawodowych przez uczniów i słuchaczy.

2. Doradztwo zawodowe w Zespole Szkół jest realizowane w poniższych formach:

- 1) w formie preorientacji zawodowej w przedszkolu i oddziałach przedszkolnych;
- 2) orientacji zawodowej w klasach I-VI szkoły podstawowej;
- 3) doradztwa zawodowego w klasach VII-VIII szkoły podstawowej;

3. Celem preorientacji zawodowej w przedszkolu/oddziale przedszkolnym jest wstępne zapoznanie wychowanków z wybranymi zawodami najbliższemu ich otoczeniu oraz kształtowanie postawy pracy i motywacji do działania, pobudzanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień. . Preorientację zawodową w przedszkolu/oddziale przedszkolnym stanowi ogół działań wychowawczych realizowanych w ramach programu wychowania przedszkolnego, podejmowanych przez wychowawców i rodziców ukierunkowanych na zbliżanie dzieci w wieku przedszkolnym do środowiska pracy.

4. Celem orientacji zawodowej w klasach I–III jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.

5. Celem orientacji zawodowej w klasach IV–VI jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.

6. Celem doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII szkoły podstawowej jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji

3. Realizatorzy działań w szkole:

- 1) wychowawcy;
- 2) nauczyciele przedmiotów;
- 3) pedagog szkolny;
- 4) psycholog szkolny;
- 5) pedagog specjalny
- 6) bibliotekarze;
- 7) pracownicy instytucji wspierających doradczą działalność szkoły (np. poradni psychologiczno-pedagogicznej, powiatowego urzędu pracy,);
- 8) rodzice lub osoby zaproszone prezentujące praktyczne aspekty dokonywania wyborów zawodowo-edukacyjnych.

4. Zadania wychowawców klas w związku z realizacją programu:

- 1) systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego;
- 2) opracowywanie we współpracy z innymi nauczycielami, w tym pedagogiem, programu realizacji doradztwa zawodowego oraz koordynowanie jego realizacji, od 1.09.2021 r.;
- 3) wspieranie nauczycieli w zakresie realizacji działań określonych w programie,
- 4) koordynowanie działalności informacyjno-doradczej realizowanej przez szkołę, w tym gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia, w bibliotece szkolnej oraz na stronie internetowej szkoły, w zakładce doradztwo zawodowe,
- 5) realizowanie działań wynikających z programu

5. Zadania nauczycieli (w tym nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej) w związku z realizacją programu:

- 1) określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- 2) współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizowania zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów;
- 5) prowadzą koła zainteresowań, zajęcia dodatkowe;
- 6) organizują w sali edukacji wczesnoszkolnej kąciki zawodoznawcze;
- 6) współpracują z innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie działań związanych z doradztwem zawodowym

6. Nauczyciel – bibliotekarz:

- 1) współpracuje z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- 2) opracowuje, aktualizuje i udostępnia zasoby dotyczące doradztwa zawodowego;
- 3) włącza się w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne wydarzenia z zakresu doradztwa zawodowego.

7. Formy realizacji zadań:

- diagnozowanie predyspozycji uczniów (zainteresowania, mocne słabe strony) przez wychowawców oraz pedagoga,
- zajęcia służące określeniu predyspozycji psycho-edukacyjnych, doskonalące umiejętności komunikacyjne i interpersonalne, podczas godzin z wychowawcą oraz zajęć doraźnych z pedagogiem,
- zajęcia przygotowujące uczniów do planowania ścieżki kariery zawodowej, z doradcą zawodowym,
- kształcenie umiejętności redagowania dokumentów aplikacyjnych, ankiet, formularzy, na zajęciach lekcyjnych,
- stworzenie i udostępnienie uczniom, rodzicom i nauczycielom bazy informacyjnej szkół ponadpodstawowych, przez wychowawców szkół i pedagoga,
- organizowanie spotkań z przedstawicielami różnych zawodów, przez wychowawców klas i pedagoga,

- propagowanie idei wolontariatu poprzez Wolontariat szkolny i jego opiekunów,
- udział w organizowanych dniach otwartych, targach edukacyjnych itp., inicjowane przez wychowawców, przy pomocy rodziców uczniów,
- przeprowadzanie rozmów indywidualnych z uczniami i rodzicami, przez doradcę zawodowego oraz wychowawców w trakcie dni otwartych szkoły,
- współpraca z poradniami i innymi instytucjami, w miarę potrzeb, inicjowana przez wychowawców klas oraz pedagoga

8. Metody i techniki pracy doradczej adresowane do uczniów:

- Badanie (diagnoza) zapotrzebowania na działania doradcze prowadzone w szkole (wywiad, kwestionariusz ankiety).
- Zajęcia warsztatowe (grupowe) służące rozbudzeniu świadomości konieczności planowania własnego rozwoju i kariery zawodowej, umożliwiające poznanie siebie i swoich predyspozycji zawodowych.
- Warsztaty doskonalące umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i współdziałania w grupie, radzenie sobie ze stresem.
- Udostępnianie informacji o zawodach, szkołach.
- Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów.
- Prowadzenie kółek zainteresowań dla uczniów.
- Udzielanie indywidualnych porad uczniom.
- Organizowanie wycieczek.

Metody w poradnictwie grupowym podczas godzin z wychowawcą, zajęć z pedagogiem i doradcą zawodowym:

- Aktywizujące problemowe – burza mózgów, dyskusja.
- Metoda dramy – inscenizacje i odgrywanie ról.
- Metody testowe (kwestionariusze, ankiety, testy).
- Metody audiowizualne – filmy edukacyjne, zasoby Internetu i programy multimedialne, prezentacje multimedialne.
- Treningi umiejętności społecznych, mini wykłady, pogadanki

9. Działania doradcze realizowane są w ramach:

- godzin z wychowawcą,
- lekcji przedmiotowych,
- zajęć z doradztwa zawodowego,
- wycieczek, wyjazdów zawodoznawczych,
- indywidualnych konsultacji,
- pomocy psychologiczno- pedagogicznej

10. Działania kierowane do rodziców:

- organizowanie spotkań informacyjno-doradczych z doradcą zawodowym w szkole;
- inicjowanie przez wychowawców klas, kontaktów z przedstawicielami

- instytucji działających na rynku pracy;
- prowadzenie konsultacji dotyczących decyzji edukacyjno-zawodowych uczniów;
- informowanie o targach edukacyjnych;
- udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych (między innymi poprzez: stronę www szkoły, tablice informacyjne, e-dziennik);
- włączanie rodziców w szkolne działania związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym poprzez zapraszanie ich jako przedstawicieli różnych zawodów na spotkania z uczniami.

Działania kierowane do uczniów:

- udzielanie porad i konsultacji indywidualnych;
- prowadzenie zajęć grupowych związanych tematycznie z obszarami: poznawanie własnych zasobów; świat zawodów i rynek pracy; rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie; planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno--zawodowych;
- pomaganie uczniom w przygotowywaniu teczek „portfolio”;
- aranżowanie sytuacji sprzyjających poznawaniu własnych zasobów np. poprzez udział w konkursach, przygotowywanie określonych zadań na zajęcia przedmiotowe, udział w organizowaniu uroczystości szkolnych;
- prowadzenie kół zainteresowań;
- organizowanie spotkań z przedstawicielami instytucji rynku pracy;
- stwarzanie okazji do udziału w wydarzeniach takich jak np. targi edukacyjne;
- umożliwianie udziału w spotkaniach informacyjnych z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych;
- umożliwienie udziału w spotkaniach z absolwentami szkoły (prezentacje ścieżek rozwoju edukacyjno-zawodowego);
- organizowanie spotkań z przedstawicielami zawodów;
- organizowanie spotkań z inspirującymi osobami (pasjonatami, autorami innowacyjnych rozwiązań – młodymi ludźmi, którzy odnieśli sukces zawodowy);
- organizowanie wycieczek zawodoznawczych;
- umożliwienie dostępu do informacji edukacyjno-zawodowej poprzez strony internetowe szkoły, tablice informacyjne, e-dziennik;
- organizowanie zajęć w świetlicy związanych z orientacją zawodową,
- organizowanie kącików zawodoznawczych, np. w salach edukacji wczesnoszkolnej;
- organizowanie imprez o charakterze zawodoznawczym, np. konkursy, festiwale czy prezentacje zawodów;
- umożliwianie uczniom udziału w tzw. lekcjach zawodoznawczych organizowanych przez szkoły ponadpodstawowe zawodowe;
- udostępnianie materiałów multimedialnych (np. gier edukacyjnych, filmów i innych e-zasobów) ułatwiających samopoznanie, podejmowanie decyzji edukacyjnych i zawodowych;

Działania kierowane do nauczycieli:

- organizacja szkolenia realizacja zadań z zakresu doradztwa zawodowego na lekcjach przedmiotowych
- utworzenie banku szkolnych zasobów z obszaru doradztwa zawodowego

11. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ W RAMACH WSDZ NA ROK SZKOLNY 2022/2023:

Obszar 1. Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania poszczególnych uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej				
Lp.	Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
1.	Diagnoza zainteresowań i predyspozycji osobowościowych wśród uczniów klas I-VIII.	Dokonanie diagnozy podczas zajęć z doradcą zawodowym i w ramach godzin z wychowawcą.	Wychowawcy klas	X-XI 2022 r.
2.	Informacja w zakładce strony internetowej doradztwo zawodowe.	Poinformowanie rodziców o Szkolnym Planie Doradztwa zawodowego	Wychowawcy klas.	X 2022r.

Obszar 2. Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia.				
Lp.	Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
1.	Stworzenie gazetki ściennej zawierającej informacje dot. instytucji rozwijających zdolności i talenty uczniów, ścieżkę wyboru przyszłej szkoły, zawodu.	Prowadzenie na stronie internetowej szkoły folderu: Doradztwo Zawodowe.	Doradca zawodowy, administratorzy strony	X-VI 2022/2023
2.	Opracowanie i zgromadzenie informacji oraz materiałów dla uczniów, rodziców i nauczycieli	Uaktualnienie danych o szkołach. Zgromadzenie informacji na temat zawodów. (www.mapakarier.org) Udostępnienie materiałów diagnostycznych oraz scenariuszy zajęć.	Wychowawcy klas, doradca zawodowy Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Białobrzegach	XI-VI 2022/2023

Obszar 3. Prowadzenie zajęć przygotowujących uczniów do świadomego planowania kariery i podjęcia roli zawodowej.			
Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
Zebrań informacji dotyczących zainteresowań uczniów, ich umiejętności i uzdolnień	Tematyka zajęć w klasach VII: 1. Co lubię robić w wolnym czasie? 2. Wszyscy jesteśmy zdolni. Test inteligencji wielorakich. 3. Praca w grupie przykład kompetencji kluczowej. 4. Moje umiejętności. 5. Umiejętności a zawód.	Doradca zawodowy	X-XI 2022/2023

	6. Cechy charakteru a zawód. 7. Planowanie wyboru ścieżki edukacyjno- zawodowej. 8. System wsparcia w wyborze szkoły i zawodu. 9. Mój świadomy wybór. 10. Zmiany na rynku pracy- zawody przyszłości.		
	<p style="text-align: center;">Tematyka zajęć w klasach VIII:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwijanie umiejętności analizy własnej pracy. 2. Przepis na sukces zawodowy. 3. Jak zaplanować przyszłość edukacyjno- zawodową? 4. Zawody w moim najbliższym otoczeniu. 5. Od elektryka do kierownika- ścieżka rozwoju. 6. Kompetencje na rynku pracy. 7. Zmiany na rynku pracy- zawody przyszłości. 8. System rekrutacji do szkół. 9. Harmonogram rekrutacji. 10. Jak złożyć podanie do szkoły ponadpodstawowej. 	Doradca zawodowy	X-XI2022/2023
Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapraszanie do szkoły przedstawicieli różnych zawodów; 2. Ogólnopolski Tydzień Kariery. 3. Spotkania z absolwentami szkoły. 	<p>Wychowawcy klas</p> <p>Wychowawcy klas, pedagog</p> <p>Pedagog, psycholog, wychowawcy klas</p>	<p>X – VI 2022/2023</p> <p>III 2023</p> <p>XII 2022</p>
Wprowadzenie pojęcia „praca”, „zawód”, „rynek pracy”. Informacje dot. podstawowych grup zawodowych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podczas zajęć przedmiotowych, udostępnianie informacji o zawodach charakterystycznych dla danego przedmiotu. 2. Wycieczka do zakładu pracy/firmy. 	<p>Wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotów.</p> <p>Wychowawcy klas, oddziałów przedszkolnych</p>	<p>X – VI 2022/ 2023</p> <p>2022/2023</p>
Wprowadzenie pojęcia system edukacji i informacji dot. szkół ponadpodstawowych w regionie.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultacje z rodzicami. 2. Spotkania z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych: 3. Udostępnianie informatora w bibliotece i na stronie internetowej szkoły. 4. Pogadanki na godzinach z wychowawcą ze stron internetowych 	Wychowawcy klas, doradca zawodowy, pracownicy szkół ponadpodstawowych	X-VI 2022/2023

Obszar 4. Koordynowanie działalności informacyjno-doradczej prowadzonej przez szkołę.				
Lp.	Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
1.	Stala kontrola prawidłowości przebiegu zadań.	1.Observacje podejmowanych działań.	Dyrektor szkoły,	Raz w roku szkolnym 2022/2023
2.	Prowadzenie zakładki na stronie internetowej szkoły Doradztwo Zawodowe.	1.Umieszczenie Szkolnego Planu Doradztwa Zawodowego na stronie internetowej szkoły. 2. Umieszczanie notatek z realizacji zadań prowadzonych przez szkołę oraz informacji o zajęciach dodatkowych realizowanych na terenie szkoły.	Doradca zawodowy, nauczyciele, administratorzy strony.	X-VI 2022/2023
Obszar 5. Współpraca z innymi nauczycielami tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego.				
Lp.	Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
1.	Konsultacje	Grupy wsparcia dla nauczycieli, dzielenie się doświadczeniem.	Pedagog szkolny, doradca zawodowy, psycholog	IX-VI 2022/2023 Wg potrzeb

Program doradztwa zawodowego w szkole został zatwierdzony przez Dyrektora szkoły, po zasięgnięciu opinii Rady Pedagogicznej – uchwała nr 7/2022/2023 na zebraniu Rady Pedagogicznej w dniu 28 września 2022r.

Załączniki do programu doradztwa zawodowego:

- 1. Plany działań preorientacji, orientacji i doradztwa zawodowego z poszczególnych przedmiotów.**